

Ecologische beoordeling van woningbouw aan de Westersingel 7 te Noardburgum

Opdrachtgever	Familie De Vries
Referentie	Stoker, O 2014. Ecologische beoordeling van woningbouw aan de Westersingel 7 te Noardburgum. A&W-notitie NWKA2014#33. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	NWKA2014#33
Status	Definitief
Datum	14 oktober 2014
Projectleider	E.W. de Vries
Autorisatie	R. Strijkstra

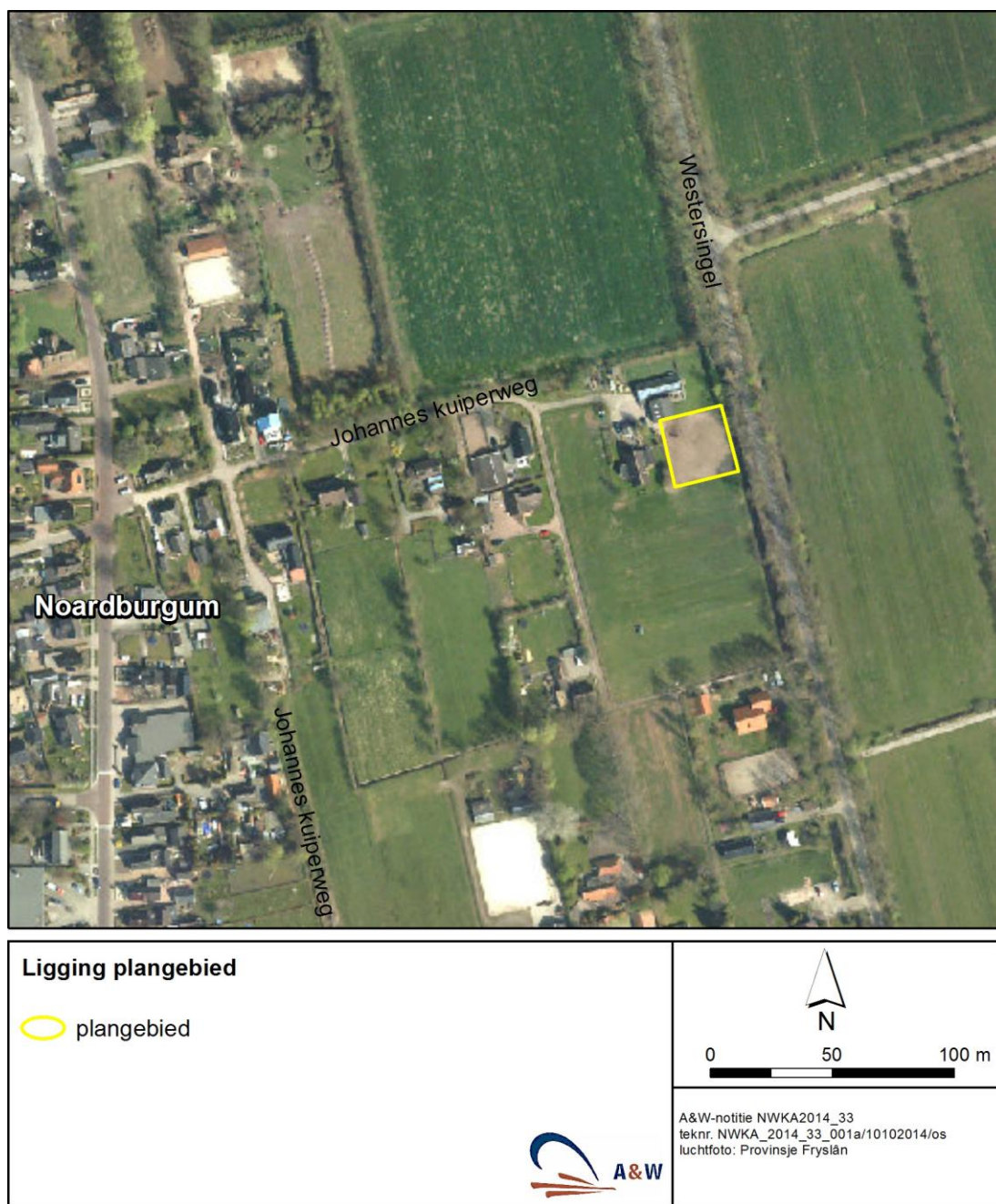
Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

Figuur 1 Ligging plangebied.

1. Inleiding

In verband met de beoogde woningbouw op een perceel aan de Westersingel 7 te Noardburgum is ecologisch onderzoek vereist om te bepalen hoe de plannen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. De initiatiefnemer heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is alleen gebaseerd op een bureaustudie. Hierbij zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied ligt aan de noordoostzijde van Noardburgum. Het betreft een perceel aan de Westersingel 7 (zie figuur 1). Aan de noordzijde ligt de Johannes Kuiperweg en aan de oostzijde ligt de Westersingel. Het plangebied bestaat uit een paardenbak en agrarisch grasland.

Het herinrichtingsplan bestaat uit het realiseren van een woning en een uitrit, welke uitkomt op de Westersingel. Hiervoor worden geen werkzaamheden uitgevoerd aan oppervlaktewater, bebouwing en opgaande begroeiing.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Natuurbeschermingswet of regels omtrent de Ecologische Hoofdstructuur. Daarnaast kunnen gebieden ook worden beschermd vanwege hun natuurwaarden via verordeningen of het bestemmingsplan. Uit de kaartgegevens over wettelijk beschermde gebieden blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur, Natura 2000-gebieden of andere gebieden die zijn beschermd vanwege hun natuurwaarden. Bovendien is het onwaarschijnlijk dat de beoogde herinrichting van invloed is op beschermde gebieden in de omgeving en/of de daarbij behorende natuurwaarden. Om deze redenen wordt geconcludeerd dat het herinrichtingsplan niet stuit op bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet, waaraan drie lijsten met soorten en hun beschermingsregime zijn gekoppeld (licht beschermde-, middelzwaar beschermde- en zwaar beschermde soorten). In het plangebied is de aanwezigheid van soorten die beschermd zijn volgens de Flora- en faunawet op voorhand niet uit te sluiten. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn volgens de Flora- en faunawet voor het beoogde herinrichtingsplan.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een paardenbak en een agrarisch grasland. Onder dergelijke omstandigheden zijn weinig mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig, maar kan de aanwezigheid van een aantal soortgroepen niet op voorhand worden uitgesloten. Op basis van de literatuurstudie wordt geconcludeerd, dat het onwaarschijnlijk is dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door (de beoogde) ingreep:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten
- Vissen
- Reptielen

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van de soort
- In het plangebied is geen geschikt biotoop voor de soort aanwezig
- Uitstralende effecten van de ingreep zijn beperkt
- Tussen het plangebied en het (mogelijke) leefgebied van de soort zit een grote afstand

De herinrichting veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens van amfibieën blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied enkele licht beschermde soorten voorkomen, zoals Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander (van Delft *et al.* 2013). Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het leefgebied van enkele van de bovengenoemde soorten. Door de beoogde ingreep gaat mogelijk een deel van het leefgebied van enkele licht beschermde amfibieënsoorten (tijdelijk) verloren. Voor licht beschermde soorten geldt een algehele vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Om deze redenen veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

In de omgeving van het plangebied komt de zwaar beschermde Heikikker voor. De Heikikker heeft een voorkeur voor plaatsen met een hoge grondwaterstand. De soort komt voor in veenweidegebieden, in de verlandingszone van grotere wateren, in natte heidegebieden en in (Elzen)broekbossen (Nöllert & Nöllert 2001). De aanwezige biotopen binnen het plangebied voldoen echter niet aan de habitateisen van deze soort. Om deze reden wordt deze soort niet binnen het plangebied verwacht. Er worden bovendien geen andere middelzwaar- of zwaar beschermde amfibieënsoorten in het plangebied verwacht. De

plannen veroorzaken om bovenstaande redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van middelzwaar- en zwaar beschermde amfibieënsoorten.

Samenvattend

De plannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde amfibieënsoorten.

4.3 Vogels

Broedvogels algemeen

Het plangebied bestaat voor een deel uit open grasland. Het plangebied is, gezien de ligging nabij bebouwing, niet geschikt als broedgebied voor weidevogels. De omliggende bomensingels zijn geschikt voor soorten, zoals Merel, Roodborst of Winterkoning. De sloten die grenzen aan het plangebied bieden broedgelegenheid voor een aantal watervogels, bijvoorbeeld Wilde eend.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode daarvoor. Het gaat erom of er een broedgeval is dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend. Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient dan tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de verstorende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats bijvoorbeeld. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste, indicatieve lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Er zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen aanwezig in of nabij het plangebied. Ook veroorzaken de plannen geen negatieve effecten op de functionaliteit van mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nestplaatsen in de omgeving. De plannen veroorzaken daarom geen negatieve effecten op jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels.

Conclusie vogels

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits broedende vogels en hun nesten niet worden verstoord door de werkzaamheden.

4.4 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij soorten die niet zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in de volgende paragraaf aan bod.

In de omgeving van het plangebied komt een aantal vleermuissoorten voor (Melis 2012), namelijk Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, Watervleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Rosse vleermuis. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. Er vindt tijdens de herinrichting geen afbraak van gebouwen of kap van bomen plaats. Tijdens en na de realisatie van de beoogde nieuwbouw kan lichtverstoring optreden en kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ongeschikt worden en verloren gaan. De bomen in de singel aan de Westersingel zijn echter ongeschikt als verblijfplaats van vleermuizen doordat deze bomen jong en/of dun zijn en geen geschikte holtes bevatten. Om bovenstaande redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen direct negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren. De boomsingels in de nabijheid van het plangebied zijn geschikt als vliegroute van vleermuizen. Door de plannen zullen geen wijzigingen aan deze elementen plaatsvinden, zodat deze waarschijnlijk geschikt blijven als vliegroutes van vleermuizen. Bovendien zijn in de directe omgeving voldoende alternatieve vliegroutes aanwezig. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van vliegroutes blijft gewaarborgd.

Foerageergebied

Het plangebied of de directe omgeving ervan kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van enkele van de bovengenoemde vleermuissoorten. Het graslandperceel zelf is niet optimaal, maar de bomensingels aan de randen ervan zijn geschikt foerageergebied voor enkele vleermuissoorten. Dit foerageergebied zal onveranderd blijven tijdens en na de herinrichting. Om deze reden mag worden geconcludeerd, dat de functionaliteit van de in de omgeving aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied blijft gewaarborgd.

Conclusie vleermuizen

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd, dat het beoogde herinrichtingsplan geen conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

4.5 Overige zoogdieren

Licht beschermde zoogdiersoorten

In de omgeving van het plangebied komen verscheidene licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Haas, Egel, Mol en verschillende (spits)muisensoorten (Melis 2012). Het valt te verwachten dat voor enkele van deze soorten het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied. Voor licht beschermde zoogdiersoorten geldt een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. De beoogde herinrichting veroorzaakt om deze reden geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdiersoorten.

Middelzwaar beschermde zoogdiersoorten

Er worden geen middelzwaar beschermde zoogdiersoorten in het plangebied verwacht met uitzondering van de Steenmarter. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van deze soort aanwezig. Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van deze soort. In de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Om deze reden veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Steenmarter en andere middelzwaar beschermde zoogdiersoorten.

Zwaar beschermde zoogdiersoorten

In de omgeving van het plangebied komt de zwaar beschermde Waterspitsmuis voor (Melis 2012). De Waterspitsmuis komt voor in natte gebieden met rijk begroeide oevers en goed ontwikkelde waterplantvegetaties. Gezien het ontbreken van deze biotopen voldoet het plangebied niet aan de habitateisen van deze soort. Er komen geen andere zwaar beschermde zoogdiersoorten voor in de omgeving en deze worden ook niet binnen het plangebied verwacht. Om bovenstaande redenen veroorzaken de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van zwaar beschermde zoogdiersoorten (exclusief vleermuizen).

5. Conclusies

Gebiedsbescherming

De herinrichting veroorzaakt geen conflict met de wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

De herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde soorten, mits broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten niet worden verstoord.

Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red.) RAVON) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge 2013. Waarnemingenoverzicht 2012. RAVON 51, jaargang 15 nummer 5; 119 - 132. RAVON, Nijmegen.
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Melis, J. 2012. Werkatlas zoogdieren provincie Fryslân. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Melis, J. & De Jong, R., Koopmans, M. (red.) 2013. Vissen in Fryslân, werkatlas II, verspreiding 1900 - 2012. Wetterskip Fryslân, Altenburg&Wymenga, Fryslân Grien, Leeuwarden.
- Nöllert, A. & C. Nöllert 2001. Amfibieëngids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, www.naturalis.nl/eis.